

Bes ediň indi, haýp dälmi...

Category: Hekaýalar, Kitapcy, Publisistika, Romanlar

написано kitapcy | 24 январа, 2025

Bes ediň indi, haýp dälmi... BES EDIÑ INDI, HAÝP DÄLMI...

Eziz Nesin...

Ideal jemgyýete barýan ýoluň ideal nesil kemala getirmekden geçýändigine ynandy. Çagalar üçin öwredijilik toruna düşmezden batyrgaýlygyň we dogruçullygyň gymmatyny açyp görkezýän on dört kitap ýazdy: «Reňklenen tilki hakda erteki» («Boyalı Tilki Masalı»), «Gowzadylan bal» («Pırtlattan Bal»), «Ýadygärligi dikilen siňek» («Anıtı Dikilen Sinek»), «Indiki çagalar eýgerer ýaly däl» («Şimdiki Çocuklar Harika»), «Meniň tanşym badam agajy» («Arkadaşım Badem Ağacı»)...

Ol şeýle diýipdi:

«- Söýgüli balalarym, ömürboýy hakykatçyl bolmagyňyzy, hakykatlary agtaryp öwrenmegiňizi arzuw edýärim, çünki diňe hakykatçyl adamlar özlerine, ýurtlaryna, halklaryna, adamlara we dünýäge hakykatdanam peýdaly bolup bilerler...»

Ýazyjy mümkinçiligi ýok garyp çagalary jemgyýete peýdaly şahslar bolup ýetişdirmek maksady bilen 1973-nji ýylda fond gurdy.

Fonduň çykdaýylary Eziz Nesiniň eserleriniň gonoraryndan, gozgalmaýan emläklerden gelýän kärende pullaryndan, haýyr-sahawatdan toplanan pullardan edildi.

Stambuluň Çatalja raýonynda esasanam Anadolyda okamaga mümkinçiligi ýok çagalaryň kabul edilýän umumy ýaşaaýyş jaýy guruldy.

Çagalar umumy ýaşaaýyş jaýynda bolup, töwerekdäki döwlet mekdeplerinde bilim alýar. Okuwynda tapawutlanmagy başaran zehinli çagalar üçin ýöriteleşdirilen hususy mekdeplerden

goşmaça okuw talap edilýär...

Nesin fondunyň ýaşayyş-durmuş kadalary bar. Meselem:

– Çagalaryň otagyna gapyny kakman we çaganyň rugsady bolmazdan girilmeýär;

– Otaglarda döküş geçirmek, okalýan kitaplary barlamak gadagan;

– Kötege, gorka, jeza, aýratynam indiwi diýen ýok saýýan köpçülikleýin temmi çäresine ýer ýok;

– Çagalara hormat goýulýar, olaryň düşüňjeleri, duýgulary, gözlegleri, sungat we ylmy ugurlarda ýasan zatlaryna göwnüýetmezçilik edip at dakylmaýar;

– Çagalaryň arzy diňlenýär, olaryň meselelerini çözüp bolýjak ýollaryň öňi bentlenmeýär mümkingadar meseleler çözülmäge synanşylýar...

• DÖREDIJILIKLI MEKDEP

Fondda döredijilikli zähmet Eziz Nesinden bäri dowam edip gelýän döp.

Ilkinji nobatda çagalaryň täze iýmitlere öwrenişmegi üpjün edilýär. Munuň bilen baglanyşyklylykda tebigata sazlaşykly permakultura ekologik sistema durmuşa geçirilýär.

Fond otuz gektarlyk meýdanda birnäçe janly-jandary saklaýar. Hiç hili himiki madda ulanylmaýandygy üçin bu janly-jandarlaryň sany sagdyn ekosisistemalarda bolşy ýaly barha artýar.

Bu asylly işlere meýletinlerem gatnaşýar...

Şeýle-de:

Çataljadaky fonduň binasy özünde birgiden taryhy gymmatlyklary saklaýar. Onda Eziz Nesine degişli hekaýalaryň, romanlaryň, pýesalaryň garalamalary, ýörite bloknotlar, hatlar, neşir kolleksiyalary, suratlar, fotosuratlar ýaly gymmatly materiallar bar.

Fonduň 35 müňe golaýy Eziz Nesine degişli 70 müň kitaplyk kitaphanasy bar. Kitaphana her gün diýen ýaly baýlaşmak bilen. Aradan çykansoň professor Serwer Tanilliniň 15 müň kitaby we žurnal kolleksiyasy kitaphana tabşyryldy. Ylmy barlagçylaryň gelip bu ýerde arkaýyn işlemäge ýagdaýy bar...

Galyberse-de:

Eziz Nesiniň ogly professor Aly Nesine wesýeti: Matematika

şäherçesini gurmakdy.

Matematika ugrundan ylmy-barlag işlerini alyp barýan edara 2007-nji ýylda Izmiriň Şirinje raýonynda fonda degişli 55 gektarlyk ýerde guruldy.

Nesin fondunyň indiki göz önüne tutýan maksady Matematika şäherçesine ýanaşyk Nesin liseýini gurmak...

Mugallymlar bilen okuwçylaryň bir ýerden öryän, bir ýerde ýaşayan, dost-dogan ýaly gatnaşyan, «hemmämiz bir gämide barýas» duýgusyny oýandyryyan bilim ojagyny Şirinjede gurmak...

• BIR MEKDEBI SYGDYRMADYLAR

Nesin fondy meýletinçileriňem goldawy arkaly öwrenmegi, düşünmegi, agtarmagy, pikirlenmegi, derňemegi ýaşayyş formasyna öwren bilim ojagy bolmagy üçin birnäçe ýyldan bäri gaýratyny gaýgyranok...

Üns beriň:

Türkiýede aglabasy dini jemagatlara degişli okuwçy okadýan 4.406 sany umumy ýaşayyş jaýly mekdep bar.

Bu hususy mekdeplerde 442.245 okuwçy okaýar.

Ýagdaý şular ýaly ortadaka kimdir birileri bary-ýogy kyrk çagany terbiýeläp yetişdirýän Nesin fondunyň çagalara niýetlenen umumy ýaşayyş jaýyna gözünü dikmän durup bilmedi! Nesin fondunyň bankdaky hasaplary Stambul şäheriniň häkimligi tarapyndan «sosial mediýada kadadan çykma haýyr-sahawat toplamakda» aýyplanyp bloklandy!

Fond otuz sekiz ýyl bäri meýletinlerden haýyr-sahawat pullaryny toplap ýören halyna, edil nämüçin şumat şeýle karara gelindi? Sebäbi soň ýüze çykdy:

Nesin fondunyň degişli ýeriň ýanyna 2020-nji ýylyň maý aýynda medrese tertibinde okadýan ysmaýylyga jemagatynyň garamagyndaky «Rabita» fondy göçürildi! AKP-li şäher sowetiniň abatlaýyş üýtgeşmesi bilen bikanun gurlan binasy halas bolan «täze goňşy» demini dürsän badyna Nesin fonduny didiwana mündürdi. Olar fonduň ýaşayyş-durmuş formasyndan biynjalykdylar! Ara býurokratiýany sokdy we 1984-nji ýyldan bäri okuwçy yetişdirip gelýän Nesin fondunyň ýüpüni çekdi!

Bankdaky hasaplaryň bloklandygy az bolýan ýakynda mülküňem döwletiň hasabyna geçirilmegine we Nesin fondunyň jogapkär işgärleriniň jezalandyrylmagyna garaşylýar...

Professor Ali Nesin perýadynda hakly dälmi:

«- Bes ediň indi! Nesinler maşgalasy bu ýurduň duşmany däl.»

FETÖ-nyň mekdeplerini, umumy ýaşayyş jaýlaryny gurmak üçin düýn bolmadyk tagallalary edenler bu gün muňa meňzeşini başga tarykatlar üçin edýär.

Haýp. Akyllanaýanoklar.

Soner ÝALÇYN.

«SÖZCÜ» gazetini, 11.04.2022 ý. Publisistika